

WYROK
TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO

z dnia 20 listopada 2019 r.

sygn. akt SK 6/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych – przewodniczący,

Leon Kieres – sprawozdawca,

Julia Przyłębska,

Stanisław Rymar,

Jarosław Wyrembak,

po rozpoznaniu w trybie art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.), na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 listopada 2019 r., połączonych skarg konstytucyjnych spółki MKS sp. z o.o. z siedzibą w Tychach o zbadanie zgodności:

- 1) art. 117 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.) w związku z art. 66 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064, ze zm.) w zakresie, w jakim przyznaje referendarzowi sądowemu prawo do orzekania w przedmiocie przyznawania prawa do pomocy prawnej z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej, oraz w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie o przyznaniu pełnomocnika z urzędu referendarz sądowy może uzależnić od istnienia bądź nieistnienia przesłanek wniesienia skargi konstytucyjnej, z art. 45 ust. 1 i art. 79 ust. 1 Konstytucji,
- 2) art. 123 § 2 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego:
 - a) w związku z art. 66 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w zakresie, w jakim przyznaje referendarzowi sądowemu prawo do orzekania w przedmiocie przyznawania prawa do pomocy prawnej z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej, oraz w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie o przyznaniu pełnomocnika z urzędu referendarz sądowy może uzależnić od istnienia bądź nieistnienia przesłanek wniesienia skargi konstytucyjnej, z art. 45 ust. 1 i art. 79 ust. 1 Konstytucji,
 - b) w zakresie, w jakim umożliwia wydawanie referendarzom sądowym postanowień o ustanowieniu lub odmowie ustanowienia adwokata lub radcy prawnego w celu wniesienia w imieniu strony skargi konstytucyjnej, z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 175 ust. 1 Konstytucji,
 - c) z art. 45 ust. 1 Konstytucji,
- 3) art. 398²³ ustawy – Kodeks postępowania cywilnego w związku z art. 66 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w zakresie, w jakim przewiduje, że od orzeczeń wydawanych przez referendarzy sądowych co do przyznawania pomocy prawnej z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej nie przysługuje prawo do odwołania się do sądu drugiej instancji, z art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji,
- 4) art. 398²³ § 2 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego w zakresie, w jakim wskazuje, że sąd, rozpoznając skargę na postanowienie referendarza sądowego o odmowie ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, działa jako sąd drugiej instancji, z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji,

- 5) art. 398²³ § 2 zdanie drugie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego z art. 45 ust. 1 i art. 176 ust. 1 Konstytucji,
- 6) art. 66 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w związku z art. 123 § 2 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego w zakresie, w jakim przyznaje prawo do badania istnienia przesłanek wniesienia skargi konstytucyjnej osobom niebędącym sędziami Trybunału Konstytucyjnego, z art. 45 ust. 1 Konstytucji,

orzeka:

1. Art. 117 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2018 r., w zakresie, w jakim stanowi podstawę oddalenia wniosku o ustanowienie kolejnego pełnomocnika z urzędu w wypadku, gdy w danej sprawie poprzednio ustanowiony pełnomocnik z urzędu sporządził z zachowaniem zasad należytej staranności opinię o braku podstaw do wniesienia skargi konstytucyjnej, jest zgodny z art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Art. 123 § 2 ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim przyznaje referendarzowi sądowemu prawo do orzekania w sprawie ustanowienia pełnomocnika z urzędu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, jest zgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

3. Art. 398²³ § 2 zdanie drugie ustawy powołanej w punkcie 1, w brzmieniu obowiązującym do 6 listopada 2019 r., w zakresie, w jakim wskazuje, że sąd rozpoznający skargę na postanowienie referendarza sądowego o odmowie ustanowienia adwokata lub radcy prawnego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym działa jako sąd drugiej instancji, jest zgodny z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji.

Ponadto postanawia:

na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072 oraz z 2019 r. poz. 125) umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

Wojciech Sych

Leon Kieres
Stanisław Rymar

Julia Przyłębska
Jarosław Wyrembak